

Dobrý deň, pán doktor

Tatiana Valachovičová

Tatiana Valachovičová

Dobrý deň, pán doktor

ISBN 978-80-570-0980-1

4. marec 1993, štvrtok

Mohlo byť tak čosi pred pol šiestou. Malý zamrňal znova, približne po päťdesiaty ôsmy raz. Vyskočila som z mráкотného polospánku a vrhla sa k fľaši s čajom. Ale pravá noha ma zradila. Urobila smiešny polobrat vpravo – a zasekla sa. Skoro som prepadla do postielky, ako ma hodilo, ale dala som malému čaj a až potom som si sadla na posteľ a so slzami v očiach si začala skúmať končatinu. Pár centimetrov pod členkom sa objavil mierny hrbolček. Keď som sa pokúsila na nohu stúpiť, nehorázne bolela.

Ďuro musel mať ľahký spánok, pretože ma začul: „Čo stonáš, prosím ťa?“ Ani som si neuvedomila, že vydávam nejaké zvuky.

„Nestonám,“ povedala som a stonala som ďalej.

„Čo nestonáš, veď ma to zobudilo,“ vrčal.

„Vyvrtila som si nohu, no. Zle som stúpila.“

„Ty si dobre ľavá,“ skonštatoval a v tom momente spal.

Som, ja viem. Ale keď spíte celú noc ako strážny pes, pretože dieťaťu rastú zuby, nad ránom si aj na rovnom koberci veľmi ľahko vyvrtnete čokoľvek. Vstala som a na zdravej nohe odskackala do kúpeľne. Tu nastal technický problém: ako vyskočiť v jednonohom stave na schodík? Nevieť, prečo máme do kúpeľne schodík. V žiadnom normálnom byte som to nevidela. Lenže toto nie je normálny byt. Nakoniec som proste spravila hop (strašne ma potešilo, že som nevletela nosom do vane), a strčila nohu pod prúd ľadovej vody. Trochu to pomohlo, ale nie veľmi. Z mokrej plienky a uteráka som si zmotala studený zábal a zaliezla som späť do postele v nádeji, že znova zaspím.

Podarilo sa mi to tak na desať minút, keď odrazu vstával Ďuro. „Ukáž tú nohu?“ drapol mi ju nešetrne, rovno za miesto, kde sa začínala usmievať modrina.

Keď som zjajkla, len sa uškrnul. „Simulantka... To nič nie je. To rozchodíš.“

„Ako, keď na to nemôžem stúpiť?“ začudovala som sa jeho logike.

„Len sa potráp – nech vieš, čo je život,“ potľapkal ma po pleci ako kobyľu pred dostihom a bol preč.

Nachvíľu ma ovládol pocit márnosti. Pravdaže, za týchto okolností bolo vylúčené prosiť ho o čokoľvek; hoci o mizernú octanovú masť, nieto ešte aby ma odviezol kamsi k lekárovi. Ale nič iné som čakať nemohla. Ved' pred pol rokom sme sa ešte hrali na šťastné manželstvo: celú noc som kvôli zápalu pri kŕmení plakala od bolesti, a on nebol schopný ani prejavit' účasť, iba sa smial a spal veselo ďalej. Nevravím, že mi musí fúkať bobo, ale mohol sa aspoň spýtať, či niečo nepotrebujem.

Malý sa zobudil. Čo teraz?

No čo. Pravá noha odišla, ale mám našťastie ešte ľavú. Konečne môžeš, dieťa, povedať, že ťa obskakujem. Dolným susedom to nepochybne rozhojďalo lustre. Malý mal radosť, ale bol asi jediný... Nejaký čas som sa síce aj ja smiala sama zo seba; skákala po byte s čudne vytočenou nohou, spievala a vykrikovala rôzne povzbudivé heslá, ale dlho mi to nevydržalo. Pridružili sa totiž maličkosti, ktoré pre zdravého človeka neznamenaajú vôbec žiadny problém, ale mne sa videli ako neprekonateľné prekážky: napríklad, ako uložiť do chladničky hrniec plný polievky. Nakoniec som bola uťahaná ani nie tak zo samotnej realizácie; skôr z vymýšľania, ako čo zrealizovať. (Vážené kolegyne, ženy v domácnosti: predstavte si jeden svoj deň. Robíte bežné veci, ale musíte pri tom hopkať ako pojašený vrabec – pochopíte ma.) Z núdze som dostala spásny nápad: vzala som si stoličku a posúvala ju pred sebou, opierajúc sa o ňu kolenom. Fungovalo to na princípe kolobežky, hoci toto bola skôr kolenobežka. No kabaret.

Rozmýšľala som, kto by mi mohol pomôcť, a zišla mi na um jedine Gabika. Tá dobrá osoba mi pochopiteľne napadla vždy prvá. Dúfam, že ak existuje nejaké nebo, budú tam na ňu pamätať, pretože ja som ešte nenašla spoľahlivý spôsob, ako sa jej odvdáčiť.

Všetko som jej vyklopila do telefónu, a ona zareagovala veľavravným: „No nazdar. To musí ísť na röntgen. Opúcha ti to? Modrá ti to? Nemáš ju studenú?“

Vyzula som si ponožku a skúmala chodidlo, aby som zodpovedala jej zasvätené otázky. Neuveriteľné, čo sa nalepí na človeka zamestnaného v nemocnici. Noha nevyzerala ružovo. Skôr modro. Modrina sa už zubila od ucha k uchu a od členka skoro až k prstom to napuchlo.

„Ale, moja milá, ja sa uvoľním až okolo piatej,“ upozornila ma. „Vydržíš dotedy?“

Nič iné mi nezostávalo. Ešte si trochu pohopkám, a potom sa ukáže.

Pred piatou som už mierne klesala od únavy, keď sa objavila Gabika, prezrela si nohu a hneď začala organizovať. V prvom rade zavolala na chirurgiu a vysvetlila veľmi dôverne akémusi doktorovi, čo sa so mnou stalo. Sedela som zatiaľ v spálni na posteli, obdivovala si kvitnúcu končatinu a cítila som sa dôležite. „Môžeme teda prísť, pán doktor?“ počula som ju z haly. „A kto má službu na cépečku? Doktor Sýkora? Áno, ďakujem!“ zakončila bodro svojou charakteristickou intonáciou.

„Vravela si – Sýkora? Na strednej škole som mala spolužiačku Evu Sýkorovú... tuším z lekárskej rodiny. Mohol by to byť jej príbuzný.“ Človek sa stále presviedča, aká je toto veľkomesto vlastne diera.

„No vidíš. Pán doktor Emmerich povedal, že je to šikovný chirurg.“

„Gabi, ale ako sa tam dostaneme...?“

„Zavoláme Ďurovi na dispečing, ako inak!“ Keď videla, že sa tvárim kyslo, dodala: „Neboj sa, poviem, že ho volám ja.“ Akoby to pomohlo. Aj tak nás obe prichloští; veď ja som preňho len simulant a hypochonder.

„A malý?!“

Napokon sa to podobalo na niečo medzi karavánou, trestnou výpravou a expedíciou na južný pól. Ďuro ako šofér, ja ako pacient, Gabika ako sprievod a bábo ako bábo. Namosúrený Ďuro za volantom frflal – opäť som bola preňho sliepka, pretože mu nedám zarobiť; veď už stál prvý, či druhý, či ktovie koľký v rade pred hotelom. Malý zaspával v korbe z kočíka, Gabika pred ústredňou vyskočila z taxíka a vrátila sa v bielom plášti. A ja som raz nevedela, či mi je toto všetko ešte smiešne, alebo už zase.

Centrálny príjem, v nemocničnom žargóne cépečko, mi nebolo miesto úplne neznáme. Už som tade prešla, keď sa minulý rok v auguste trochu privčas pýtal na svet malý. V civilnej službe si tam ako ošetrovateľ práve odrábal vojnu jeden náš kamarát menom Tomáš – vážne ma odviezol hore a nikto z nás netušil, že o pár hodín pribudne na svet jeho menovec. To ale bola rýchlovka. Teraz to sľubovalo väčšiu zábavu.

Ďuro zostal s malým v aute, Gabika ma odviezla na vozíku (preskákať kilometrovú chodbu na jednej nohe sa mi veru nechcelo) a maskovaná bielym plášťom sa votrela za akési dvere. Po chvíli vybehla a ani neviem, ako som sa našla dnu. Vnútri figuroval regiment sestier v evidentnej nečinnosti, a jedna mladá doktorka. Tá mi mrkla na nohu, povypytovala sa čo a ako, a vrhla sa na písací stroj. Samozrejme, poslali ma na röntgen. Bol obsadený jednou pravou rukou – tá pani sa šmykla vonku pred robotou a každého sa pýtala, či sa to dá klasifikovať ako pracovný úraz, keď zabudli pred vchodom posypať chodník. Poľadovica ako zrkadlo, ja ju v zdraví prežijem a prídem k úrazu doma na koberci.

Na röntgen ma odtransportoval žartovný mladý ošetrovateľ. Suverénne mi tykal a pochvaľoval si pacientku, ktorá jednou nohou zoskočí z vozíka, aj vylezie na stôl. (Nuž, mám dobrý tréning.) Dotyčnú ublíženú nohu odfotili zo štyroch pohľadov ako do registra trestov a zasa som bola vystrčená na chodbu, zaparkovaná bokom a dočasne zabudnutá. Gabika poletovala okolo, s každým sa zdravila, napokon odbehla von skontrolovať chlapov v aute a vrátila sa s tým, že malý sedí Ďurovi na kolenách a krúti volantom.

Noha sa tvárila stále rovnako ublížene, nervozita stúpala a ja som akosi nemohla pochopiť, na čo čakáme. Strašne som nemala rada lekárov. Asi som to zdedila po starej mame. Tá žila pomaly sedemdesiat rokov bez toho, aby nejakého videla zblízka. Vždy tvrdila, že akonáhle sa im človek dostane do rúk, hneď začne byť chorý.

„Čakáme predsa na chirurga,“ kývla hlavou Gabika, celá prekvapená, že niekto nevie také samozrejmé veci. „Musí prísť zhora.“ Na konci chodby sa v tej chvíli objavili nejaké postavy. „Aha, už ti asi ide. To bude on, ten čierny.“

Neviem, prečo som si myslela, že príde Evin otec. Asi to bol prvý príbuzný, ktorý mi napadol. Ale otec to nebol celkom iste. Ako som sa neskôr dozvedela, nie je chirurg, a ani nepracuje v tejto nemocnici. Okrem toho, je zaužívané, že na cépečko vždy behajú tí mladší. Asi, že ešte vládzu. A vôbec, to, čo prichádzalo, v žiadnom prípade nemohlo byť jej otcom, pretože to malo rozhodne pod tridsať. Moja hlava deravá... nespomínala Eva niekedy, že má brata?

Zapadol do oranžových dverí s číslom šesť. Dlho sa nič nedialo. Gabika zase lietala von a dnu, asi fajčila. My so šmyknutou paňou sme trpeli, až kým nevyšiel von ošetrovateľ a nezačal prezentovať svoje rozumy.

„Toto pôjde do sadry,“ ukázal na mňa.

Ešte, že som sedela – určite by ma to inak posadilo. „Vážne?“ spýtala som sa roztrasene.

„Smrteľne. Zlomenina ako vyšitá, to by videl aj slepý.“

Už som sa snažila predstaviť si katastrofálne dôsledky, keď zahlásil: „Alebo že by toto? Alebo obidve. Teraz si nie som istý.“

On si zo mňa strieľa, zloduch! Trochu mi odľahlo. Ale len trochu.

Najprv volali dnu moju spolunešťastnicu. A keď tam konečne ktosi vstrčil mňa, mala som dušičku maličkú ako päťkorunák.

Doktor Sýkora sedel za stolom a prezeral si snímky. Keď sa ku mne obrátil na otáčavej stoličke a zalomil rukami s otázkou: „Čo ste to porobili, pani Zvarovičová?“ zahorela som plameňom jasným ako olympijský oheň. V tom momente mi mohli byť ukradnuté všetky nohy sveta. V tom momente som zatúžila iba byť mladá, krásna, slobodná a bezdetná. Alebo aspoň namalovaná, s umytými vlasmi a oblečená v čomsi elegantnejšom než v pulóvri a rifliah. Ženská sa nezaprie; môže ju prejsť električka, a ona sa bude zaujímať hlavne o to, či jej nesedel nakrivo klobúk, a ako vyzerala, keď ju zoškrabovali z koľajníc.

S horiacimi lícami som vykoktala čosi o tom, ako som ráno zle stúpila a zvrtila sa mi noha. V hlave mi pri tom strašili myšlienky typu, že keď je niekto vysoký, čierny, príjemný a dobre vyzerajúci chlap, je určite zadaný, a aj keby hneď nebol, určite ho neoslňuje pacientka s kruhmi pod očami, belasou nohou a za dverami s frflavým manželom.

„A prečo ste prišli až teraz? Vy ste si mysleli, že to rozchodíte, však?“

Haha. Ja ani tak nie...

Tu ma prekvapil otázkou: „Ako je to s vašou pohybovou aktivitou?“

Prišlo mi to strašne smiešne po tom preskákanom dni, a tak som len zahabkala: „Ako to myslíte...?“

Viditeľne znetrzeplivel. „Myslím, či aktívne športujete.“

„Nie...“ Okrem vytrvalostného behu s častými rýchlostnými prémiami z izby do kuchyne a z izby do izby.

„A nestávalo sa vám častejšie, že ste zle stúpili?“

„No... stávalo. Kol'kokrát sa mi len tak zničohonič zvrtila noha.“

„Lebo ten členok – idem k vám bližšie,“ prisunul sa aj so stoličkou, čím neuveriteľne znásobil moje rozpaky, „je oslabený. Bude tam porušené väzivo... Mohli by sme vám nohu zaviazať, a o pár dní sa vám to stane znova. Preto vám ju dáme na dva týždne do sadry, aby sa zafixovala a upevnila. Štyri dni budete mať sadrovú dlahu, a potom dostanete opäť, aby ste mohli chodiť.“

Pocvičil mi s nohou na všetky strany, a zaujímal sa, či to bolí. Mal neuveriteľne jemné ruky. Keď mi nohu pustil, bola takmer zdravá. Ak by boli všetci lekári takíto, prípadne by mi ani neprekážali. Nehryzú.

Mierne otrasená z vývoja situácie ocitla som sa opäť vonku.

„Krásne,“ opakovala Gabika. „Krásne. Takže v pondelok dostaneš opäť. A do pondelka?“

Pokrčila som plecami. „Budem skákať.“

Medzitým vyšiel Sýkora v závese s mladučkou okuliarnatou praktikantkou, ktorá sa za ním všade ťahala ako tieň. Zamierili oproti do sadrovne. Prednosť mala pani so zlomenou rukou, ale žartovný ošetrovateľ sa chopil môjho vozíka a šupol ma dnu so slovami:

„Pod'me tam všetci, nech je sranda.“

Sedela som na svojom dopravnom prostriedku, sledovala, ako sa pani oblepovaná sadrou tuho usiluje udržať ruku v pravom uhle, a zároveň som myslela na to, že štyri dni skákania na jednej nohe ma

asi zložia. Ostatní zúčastnení debatovali o tom, aké chemické reakcie prebiehajú v sadre pri tvrdení.

Keď bola pani nahrubo omietnutá, s očakávaním som vyliezla na ležadlo ja. MUDr. Sýkora na mňa milo pozrel a opýtal sa:

„A vy si myslíte, že vám tá hrubá sadra potom prejde cez texasku?!“

“A neprejde?“

„Obávam sa, že nie.“

Akokoľvek nerada, musela som si stiahnuť nohavicu. A začala procedúra: najprv sexy sieťová pančuška, potom akási podložka zo spodnej strany od kolena až k prstom. Vôbec mi nedošlo, že je prinajmenšom neobvyklé, aby sadroval sám lekár. Ošetrovateľ sa motal okolo celkom bezprizorne. Kde-tu niečo podal, ale celkove držal ručičky bokom a len sa tešil, že sa mu nestáva často, aby v sadrovni nemal čo robiť. Dokonca mal čas mi aj zalichotiť, vraj: „Pekná noha...“ Vďaka. Hlavne v sadre bude úchvatná.

Sýkora si na zelené tričko obliekol gumovú zásteru, až vyzeral takmer ako mäsiar (veď chirurg je čosi podobné na vyššej úrovni, nie?) a kázal mi oprieť mu nohu o hrud' a tlačiť ju do pravého uhla. Teraz som sa usilovala ja: on vyvíjal protitlak, a vyhrával. Každopádne si však odniesol na hrudnej kosti odtlačok mojej päty. Ako sme sa tak obaja mordovali – trvalo to príjemne dlho, zatiaľ som si ho obzerala a odhodlávala som sa, že sa ho opýtam, či má sestru Evu, čo som nakoniec aj tak neurobila – pohmkával si melódiu, ktorá mi bola známa, ale až neskôr mi došlo: „*Život je jen náhoda...*“ Aké príhodné. Pohmkával si, ruky až po lakte od sadry; proste pohoda.

Zamyslená nad tisícimi vecami, nesústredila som sa na svoju úlohu a pán doktor na mňa prísne zazrel:

„Ako sme sa dohodli, pani Zvarovičová? Do pravého uhla...!“ Ukázal medicke moju končatinu, už uzavretú v bielom brnení. „Vidíš? Trochu ušla. Ale je to ešte v norme.“

Kriticky som si sadru premerala a usúdila som, že by cez rifle prešla len prešla.

„Neprešla,“ pokrútil hlavou. „A viete prečo? Dolu je široká, nevyzliekli by ste to cez pätu.“

Procesia tiahla späť na šestku. Pred šatňou posedával otrávený, asi desaťročný syn panej s rukou, vedľa otrávený Ďuro, Gabika a moje bábo, ktoré obdivoval asi tucet sestričiek.

„Tu už môžeme zriadiť škôlku,“ hundral ošetrovateľ.

Sýkora sa zastavil pri chlapcovi a vážne sa ho opýtal: „A vieš variť?“ Chalanisko iba zľaknuto vyvalilo oči. „Teraz ty budeš musieť mamu obsluhovať, ona bude len sedieť a dirigovať, čo máš robiť...“

Vnútri v ambulancii vysvitlo, že v pondelok sme obe odvelené na polikliniku.

„Lebo ja mám budúci týždeň dovolenku,“ povedal Sýkora. Ó, značí to, že inak by nám sadry dokončil on?!

Na dlahu mi prilepil lístoček so záhadnými šíframi ako odkaz neznámemu kolegovi, a dostala som aj zrozumiteľnejšie naklepanú správu. Okuliarnatá praktikantka zatiaľ umývala sadru z prstov urečnenej panej, ktorá sa celý čas vypytovala, či naozaj musí ísť na péenku, lebo by vraj v robote – keď nemôže písať – chcela aspoň rozkazovať.

Napokon sme tam obe zostali nerozhodne stáť: vlastne, ona stáť, a ja sedieť. Po chvíli si to uvedomil, a zahlásil:

„Milé dámy, ja som už s vami skončil!“

Fajn, pani sa rozlúčila a odišla, a ja som tam ďalej sedela v jednej rifli, chabo prikrytá bundou a túžobne som pozerala na dvere. Ošetrovateľ odišiel domov, lebo mu skončila služba, a nový sa neukazoval. Povedala som si, že keď veľmi rýchlo niekto nepochopí, že nemôžem vstať a odísť, tak vstanem a odídem; a je mi jedno, čo na to povie noha, sadra i doktor Sýkora. Už som sa pomaly zdvíhala, keď ma ktosi vystrčil na chodbu.

Nezávidím nikomu, kto je stále odkázaný na cudziu pomoc a nezávidím ani sebe, že som na ňu odkázaná dočasne. Pomoc – či vlastne?

Môj manžel (pravda, podľa vlastného úsudku), urobil už viac než dosť, keď ma priviezol tam aj naspäť. Ešte sme si aj spolu užili trochu humoru pri nakladaní a vykladaní z auta. Gabika zostala na nočnej, museli sme si pomôcť sami.

„Máš v aute nejakú deku?“

„Načo deku?“

Vždy bol ťažko chápaný. „Na mňa!“ zvolala som netrpezlivo.

Pozrel na moju holú nohu obutú v sadrovej čižme a pomaly prikývol. „Pozriem sa.“

Vzal malého, že ho najprv uloží, a mňa nechal sedieť vo vozíku vedľa vrátnice. Od vchodu riadne prefukovalo, ale to mi natoľko nevadilo...

Konečne sa objavil. „Mám,“ povedal.

„A kde je?!“

„No v aute...“

A tak som sa tomu nevyhla: pekne som popred posádky najmenej piatich sanitiek musela preskákať na ľavej nohe, ako som bola; v jednej nohavici, sadre a žltých nohavičkách, veselo prebleskujúcich spod pulóvra a prikrátkej bundy. Keď som napokon odpadla na sedadlo, Ďuro na mňa prehodil deku páchnucu od nafty, mysliac si ako príkladne sa o mňa postaral. Prišlo mi to všetko tak smiešne, že som sa od únavy z toho šialeného dňa rozosmiala, ba priam rozrehotala, a presmiala som sa až domov. Na poschodí, tentoraz už zahalená dekou, som predviedla skákavé divadlo pár pubertákom, čo tam fajčili. Pri mojom pohybe prískokmi vpred sa totiž zosúvala nielen deka, ale aj pravá rífla, a do bytu som dorazila prakticky nahá. Ďuro sa úplne prekonal: ešte mi aj rozložil v obývačke sedačku kde som mohla spať spolu s malým, lebo skákať celú noc,

keď náhodou zamrŕní, by už bolo nad moje sily. Uložili sme sa s bábom a Ďuro odišiel – buď jazdiť, alebo na pivo, neviem. Len v noci som sa prebrala na to, že sa ma snaží prehovoriť na manželský život. Žeby tá sadra bola taká vzrušujúca?! Mimochodom, neprehovoril ma.

8.marec, pondelok

Teoreticky sa dá vždy všetko zvládnuť, len v praxi to potom vyzerá úplne inak. Tie tri dni do pondelka som padala večer do postele napoly v bezvedomí a nebyť Gabiky, mohli mi dať rovno do dlahy aj druhú nohu, čo som si ju tak presilila. Povzbudzovala ma len svetlá vidina malého opätočka, ktorý mi prílepia na sadru a hurá – končím s vrabčím skackaním a budem zas chodiť trochu ako človek.

Lenže – chyba lávky. Netreba sa priveľmi tešiť dopredu a hovoriť hop, kým ste nedoskákali.

Pondelok svitol rýchlo, dokonca pondelok 8. marca, bývalé MDŽ – po zamatovom novembri u nás zrušili ženy. A mohli radšej mužov. Ďuro ma s nevyhnutným frflaním odviezol k poliklinike (v mieste bydliska), zastavil a vyhlásil s ľadovým pokojom:

„To bude stovečka.“

„Dám ti doma,“ povedala som, takisto maximálne chladne.

„Fakt? Ved' sa finančne zruinuješ...“ Bolo jasné, že si zo mňa strieľa, ale nemala som náladu sa s ním vôbec baviť. „Už to zvládneš, nie? Musím si ísť niečo zariadiť.“

Pozrela som naňho zničujúcim pohľadom, vyskočila von rovno na ľavú nohu, už pomaly boľavejšiu než tá zranená, a tresla som dvermi. Pohľad ku vchodu, pred ktorým čneli štyri schody, ma nenadchol. Ale bola som našťvaná, a tak som sa k nim pustila s divou

odhodlanosťou. K sanitke, ktorej som sa cestou pridržiala, mieril práve jej vodič, a vyvalil na mňa prekvapené okuliare:

„Nepomôžem vám?“

„Ďakujem, nie,“ odsekla som, v tej chvíli asi natoľko urazená celým mužským pokolením, že som prestávala rozoznávať ochotných od nechotných. Hoci, pokojne som mohla prijať jeho pomoc. Ďura by ani takáto lekcia nezahanbila – on by totiž nepochopil, že to je lekcia.

Už som bola hore (musela som vyzerat' fantasticky, ako som tam vyhopsávala tie schody v dlhom ružovom kabáte), keď ma dobehol.

Najradšej by som ho bola poslala do horúcich pekiel, lenže... jednoducho, lenže. Radšej som si zahryzla do jazyka.

Na chodbe posedávalo pár oneskorených obetí poľadovice. Ďuro sa poobzeral okolo: „Idem sa najesť; potom sa tu po teba zastavím.“

Keď sa asi o polhodinu vrátil, našiel ma v nezmenenej polohe. „To si ešte nebola dnu?!“

Pokrútila som hlavou.

„Ja tu s tebou nebudem dve hodiny čakať, to v žiadnom prípade. Pôjdem si teraz vybaviť veci, a potom, keď chceš, si ma zavolaj cez dispečing, budem na príjme. Čau.“

A bol preč, čo ma ani tak veľmi nemrzelo, ak som ho mala používať len ako šomravý sprievod. Za tú otravu to nestálo. Nikdy nebol typ toho starostlivého manžela, ktorý sedí s vami v čakárni a drží vás za ruku. Nevravím, že by mi to niekedy nepadlo dobre. Ale vždy ma poteší, keď zistím, že som v niečom sebestačná. Ešte vyriešiť otázku dopravy... Minule som videla zaujímavý prírodný úkaz. Chlapík so sadrou na nohe veselo upaľoval na bicykli, barly na tyči. Problém je v tom, že ja nemám bicykel.

Môjho rajónneho chirurga zastupoval nejaký doktor Baran. (Na tabuľke som v rýchllosti prečítala „doktor Banán“ a polhodinu som sa na tom šúlala.) Mal okrúhle okuliare; ba celý bol okrúhly, s guľatými lícami červenými ako dve paradajky. Ledva som sa vyteperila hore na ležadlo, prečítal si správu a zahlásil:

„Dajte jej to dolu, pôjde na röntgen. Podľa mňa je to zlomené.“

Skoro som omdlela. Ale nestihla som, lebo dve sestry sa už na mňa vrhli s nožnicami a pustili sa ničiť výstavnú dlahu doktora Sýkoru.

„Čo to tu máte polepené?“ čudovali sa, keď zbadali jeho odkaz.

Rozčúlili ma. Čo si o sebe myslia? Nakoniec mi tu ešte zlomia nohu, ktorá vôbec nemala byť zlomená!

Dostala som do ruky papier a vysvetlenie, kde sa nachádza röntgen. A poďme, Čin-čin, do toho! Aspoň, že je to na tomto poschodí.

Myslím, že odvtedy mám ľavú nohu o niečo svalnatejšiu. Preskákala som na nej dvakrát, tam a späť, dve dlhé chodby. Keď som sa vracala so snímkou v hrsti, sestra mi už otvárala dvere – bolo ma počuť zďaleka.

Doktor Baran mrkol na obrázky a veselo sa usmial: „Tak som mal pravdu! Je to zlomené. Ja mám staršie oko, viete?“

Je tam toho, ty paprikáš jeden, s tým by som sa nechválila! Musí ťa strašne tešiť, že si poprel diagnózu chirurga z nemocnice! Možno máš staršie oko, ale Sýkora má určite krajšie. Obidve.

„Tu máte lístoček na barly. Inak – nechodiť na tom, nohu polohovať; keby trpla, modrala alebo puchla, tak prísť. O štrnásť dní kontrola u vášho chirurga.“

Ešte som musela odskákať do sadrovne – sestričky ma už ťutovali a pýtali sa na manžela. Odpovedala som vyhýbavo, načo sa zbytočne jedovať. Sadrovali ma ony, dokonca až tri. Jedna vysoká ako

rozhl'adňa, druhá namosúrená a maličká, tretia staršia, zhovorčivá. Sýkorovu rozstrihnutú dlahu mi vrátili (to v rámci šetrenia zdravotníckym materiálom?!) a prisadrovali mi ju o nohu. Fantázia. Poobdivovali môj pulóver, pokyvkali hlavami, že čo všetko si my ženy vytrpíme kvôli deťom (prezradila som im, ako sa mi to stalo), nakoniec ma posadili na pokazený vozík a tá zhovorčivá ma zviezla dolu. Z vrátnice som zavolala na dispečing, a potom som sedela na vozíku s pomaly schnúcou sadrou (vraj si ju mám doma vyfénovať) a čakala som Ďura len niečo vyše hodiny. Prehovorila som ho, aby sme sa stavili aj po barly. Neboli. Aspoň nie na moju veľkosť, ak som nechcela miesto barlí chodúle. Domov som sa vracala s vedomím, že niekoho strašne poteším – a ten niekto bude Gabika.

10. marec, streda

„Zlomenina znamená šesť týždňov sadru, moja zlatá. Najmenej mesiac. Najmenej!“ povedala Gabika celá potešená, dostala silnú nádchu a hodila sa na dva týždne na maródku.

Nie, že by mi to nevyhovovalo. Keď bola v robote, skákala som do roztrhania, až mi otec nadirigoval trochu pomôcť aspoň sesternicu Lenku.

Dnes tu bola. Milá čiernovlasá šestnásťročná žabka; nadchýnala sa malým, aký je strašne zlatý, poumývala mi riad a prádlo z práčky – síce veľmi neporiadne, ale predsa – povešala do kúpeľne a porozkladala na radiátory.

Kým bol malý v postieľke, ona sa zaoberala riadom, a ja, sediac na stoličke s vyloženou nohou, som hľadala témy na rozhovor. A tak som pri trkotaní o jej škole (chodí na „šupku“) zistila, že máme doma myš. Šedivú, malú, ale našu.

Vo svojich citoch k myšiam si nie som na čistom. Kedysi na zemiakových brigádach mi nevadili. Myslím tie vyorané. Tých mi bolo dokonca ľúto. Ale mať to doma...?! Síce som sa vždy čudovala hysterickým ženským, ktoré so zdvihnutými sukňami vyskakujú na stoly a jačia, keď vidia toho malého hlodavca. Nevieam, možno by som to urobila tiež, ale vyskakovať na stôl a jačať s nohou v sadre je dosť ťažké.

„Lenka,“ povedala som trochu roztrasene, „myslím, že som videla myš.“

„Áno?“ Lenka celkom nevzrušene ďalej ukladala taniere. „Kde?“

„Vybehla spoza linky a skončila za chladničkou.“

Či sa vrátila späť, alebo nie, nebolo vôbec jasné, takže som rozmýšľala, či sa odvážim normálne prejsť okolo chladničky ku dverám. Jedno ale viem určite: dvere do kuchyne budú v noci dobre zavreté.

„To nič,“ prehodila chlácholivo. „Aj my sme ich mali. Plno. Vlezú všade; cez potrubia, cez diery v paneloch... úplne jedno, na ktoré poschodie. Keď sme boli malí, chytali sme ich do zaváracích pohárov. Vždy sme sa strašne tešili, keď sa nejaká lapila, pretekali sme sa, kto chytí viac...“

Ohromné. Lenka odišla a po pár hodinách príjemnej samoty so zlomenou nohou a v spoločnosti kuchynskej myši mi odľahlo, keď dorazila Gabika z roboty. Úplne som si oddýchla v jej upokojujúco hlučnej prítomnosti.

„Myš?!“ zareagovala s dávkou hnusu, až som sa chvíľu obávala o svoj stôl, ale potom iba vecne poznamenala:

„Treba zohnať pasce.“

Malého tretia babka. Prakticky sa k nám prisťahovala. Mne to pomohlo, ale jej tiež – nemusela sa doma handrkovať s pripitým Lojzom, prípadne odchádzať z roboty s obavou, či sa dostane domov:

mal taký dobrý zvyk občas vymieňať zámky presne z toho dôvodu; keď doteraz nemala záujem, ak by ho náhodou nadobudla, aby sa už domov nedostala. Pravda, od istého času bola doma ozaj málo... Občas jej telefonoval k nám (buď peniaze potreboval, alebo ich prepíjal – vtedy mu vždy napadlo, že má ženu) a ak práve nebola nablízku, musela som mať to potešenie sa s ním baviť. Zlé jazyky tvrdia, že ku mne Gabika chodí preto, lebo nemá kde spať. Ak aj, čo na tom. Kým je tu, pomôže mi s malým a nie som sama, tak čo.

Mama, keď som jej volala, sa zaujímala, či Gabike dobre sedia šaty na krídlach...! Samozrejme, zasa sa strašne obviňovala, aká je krkavčia stará matka; ona by sem vraj mala prvá napochodovať a pomáhať mi. Naše telefonické rozhovory na túto tému skončia vždy zvyšovaním hlasov, pretože „ona nemôže, lebo má priveľa roboty, ale veľmi by chcela“, a je z toho nešťastná. A že je nešťastná ona, som potom nešťastná aj ja. Napokon ju polhodinu uistujem, že to zvládneme bez nej, nech radšej robí a nesedí na lustrí. (Moja mama, keď je nervózna, zvykne sedávať na lustrí, obrazne povedané – ale takmer doslova.)

Na svete nie je nič jednoduché. Gabika, jediná použiteľná babka, má teraz „problémy“ v robote.

„Tie kravy si myslia, že som šla na péenku kvôli Matejovi,“ precedila pomedzi zuby, keď dotelefonovala s kolegyňou. „A že kým ony sa tam idú pretrhnúť od roboty, ja sa budem dva týždne váľať... a vôbec, ja sa už nerozčuľujem,“ vravela, pričom ju šlo rozhodiť od jedu.

Jasné, že kvôli Matejovi! (Ale trochu aj kvôli Lojzovi. A hlavne kvôli Tomáškovi.) Asi len málo kolegyniam by to nenapadlo, keďže Gabikin priateľ býva vo vedľajšom dome, volá sa Matej, vlastní jeden hudobný nástroj, s ktorým chodieval vyhrávať nebožtíkom na pohreby a kandidátom na nebožtíkov na zábavy; ďalej

dva papagáje, čo sa občas rozmnožujú (vtedy je Matej z hrdosti celý bez seba, že sa stal „dedom“) a paniu menom Irma.

Len pár dní prešlo odvtedy, čo mi Matej s Gabikou prest'ahovali postieľku, aby som nemusela v noci k malému vyskakovať, iba načiahnuť ruku pomedzi mreže. Vtedy sa Ďuro opäť prejavil.

„Nemysli si, že sa otočím,“ vyhlásil, keď som si preložila vankúš k postieľke.

Tak zostal spať hlavou k oknu a vedľa neho zívala vyložená na tučnom vankúši moja sadra. Vznikol z toho aj jeden celkom zábavný incident: malý v noci mrnčal, ja som ho mátožne začala v polospánku tľapkať, keď som sa ale v nasledujúcej chvíli prebrala, s hrôzou som zistila, že čičikam Ďurove nohy.

Ujo Matej je čosi ako adoptívny dedko. Alebo otec?! Naozaj, pomohol tu urobiť veci, ktoré bežne zvyknú robievať otcovia. Od kladenia kobercov, cez zatĺkanie klincov až po sadrovanie dier po vŕtaní. Do popuku, aj s tým sušiakom...

„Taký sušiak ti urobím, že bude spievať!“ sľuboval mi Ďuro od marca, a ja som v našom luxusnom byte bez balkóna celé minulé leto vešala v kúpeľni. Naveľa, až keď som bola v pôrodnici, zmohol sa pribiť k oknu nejaké tyče a omotať ich šnúrami, len tak, aby sa nepovedalo – a aby, keď sa na to zavesilo prvé prádlo, to celé ruplo dolu. Ešte, že sme to zachytili a nikto neprišiel o život pod Ďurovým nepodareným sušiakom a centovými mokrymi riffami.

Môj manžel si rozhodne nezaslúži tento čestný názov. Dobre, sme síce už nejaký čas na vojnovej nohe, ale tá moja je teraz zlomená... jeho najväčšou chybou vždy bolo, že nasľubované sľuby buď nevedel, alebo nechcel splniť. Už je desiateho, a ja som ešte dnes skákala. Ak by to od Ďura záviselo, skáčem, až kým ma neodsadujú. Našťastie mi otec zohnal barly od uja – ten si zlomil nohu asi pred